

Farský list sv. Košických mučeníkov

VEĽKONOČNÁ PRÍLOHA

Kvetnou nedeľou začína celá Cirkev sláviť Veľký týždeň, v ktorom si všetci kresťania pripomenú najväčšie tajomstvo našej spásy – smrť a zmŕtvychvstanie nášho Spasiteľa Ježiša Krista.

Aj tohto roku budú obrady prebiehať podľa liturgických predpisov pre slávenia po II. Vatikánskom koncile a nových liturgických upresnení po zavedení nového Rímskeho misála.

Sú pred nami posledné dni pôstu a čas Veľkonočných sviatkov. Obrady a slávenia sú výnimočné slávnosťou, osobitosťou, veľmi bohaté, obsažné a časovo dlhšie. Máme ich sláviť pokojne, bez ponáhľania sa, s ochotou stráviť s Kristom pri jeho najťažších chvíľach viac času ako zvyčajne. Pre našu vieru a spásu sú to však najdôležitejšie udalosti. Cez Božie Slovo, symboly, znaky a spevy nás priblížia k tajomstvu našej viery, obetovaniu sa Ježiša Krista za nás a za celý svet.

Preto Vás pozývam a želám nám, aby Posledná večera pred nami znova odkryla krásu a hĺbku každej sv. omše, často prekrytej zvykovosťou a všednosťou; aby pri Ježišom kríži sme objavili zmysel našich krížov a odvahu prijať a niešť ich; a aby Veľkonočné víťazstvo svetla nad tmou, dobra nad zlom, Krista nad smrťou nám prinieslo skutočnú, aj viditeľnú radosť, ktorá bude vonkajším znamením našej viery.

Ladislav Cichý, farár

Svätý (veľký) týždeň – Tak sa nazýva týždeň pred Veľkou nocou. Prívlastok veľký má preto, lebo v ňom slávime tajomstvá spásy, ktoré uskutočnil Kristus v posledných dňoch svojho života. Spomíname si na Jeho utrpenie, smrť a zmŕtvychvstanie. Veľký týždeň začína Kvetnou nedeľou a vyvrcholí nočnými obradmi Veľkonočnej Vigílie a slávením Veľkonočnej nedele.

Palmová (kvetná) nedeľa

Je nazývaná aj Nedeľou utrpenia Pána, lebo spája predzvesť kráľovského triumfu Krista (Jeho zmŕtvychvstanie) so zvesťou o Jeho umučení (spievané Pašie). Obrady Kvetnej nedele tvorí spomienka na Pánov vstup do Jeruzalema – tú si pripomíname slávnostnou procesiou, pri ktorej budú posvätené ratolesti (bahniatka), rozprávanie (spev) o umučení Pána – pašie a sv. omša.

Slávnostná procesia nás má pobádať,

aby sme aj svojím životom išli v ústrety tomu, ktorý nás vyslobodil z hriechu a ktorý nás očakáva vo večnom kráľovstve.

Kvetná nedeľa je akoby upútavkou a pozvaním na slávenia celého Veľkého týždňa.

Veľkonočné Trojdnie – Nazývame ho aj Trojdním ukrižovaného, pochovaného a vzkrieseného Krista. Začína sa večernou Eucharistiou Zeleného Štvrtka, jeho stredom je Veľkonočná Vigília a končí sa večerami Veľkonočnej nedele. Preto aj my uzavrieme Trojdnie slávnostnými Vešperami na Veľkonočnú nedeľu popoludní o 15.00 hod. spojenými s procesiou (v prípade dobrého počasia). *Liturgia hodín* (breviár) je súčasťou slávení, pozývame na modlitbu ranných chvál a posvätného čítania na Veľký piatok a Bielu sobotu o 8.30 hod.

Svätý (zelený) štvrtok Pánovej večere

Veľkonočné trojdnie začína večernou sv. omšou na Zelený štvrtok. Pripomína nám Poslednú večeru, ktorá bola 1. svätou omšou, 1. svätým prijímaním apoštolov a zároveň 1. kňazskou vysviackou.

Pán Ježiš v ten večer ustanovil sviatosť Oltárnu. Zároveň odovzdal apoštolom moc premieňať chlieb a víno na Jeho telo a krv, čím ustanovil aj sviatosť kňazstva.

Na Zelený štvrtok si pripomínáme tiež príklad služby a pokory, ktorý Pán Ježiš ukázal, keď umyl apoštolom nohy. symbolicky si to pripomenieme obradom umývania nôh. Podľa Sv. Otca Františka (2016) sa na tento obrad majú vybrať zástupcovia veriacich, muži a ženy, aby zastupovali a reprezentovali Boží ľud – u nás to budú tohto roku tiež muži a ženy,

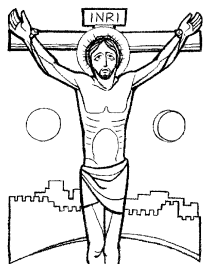
ktorí sú v službe farnosti a zastupujú všetkých veriacich.

Po večeri Pán Ježiš odišiel do ticha Getsemanskej záhrady, aby sa tam v modlitbe pripravil na utrpenie a smrť. Tento odchod z Večeradla si pripomíname slávnostným sprievodom so Sviatosťou Oltárnou do kaplnky.

Obrady Zeleného štvrtku sa končia obnažovaním oltárov. Pán Ježiš bdie sám v modlitbe. Túto opustenosť symbolizuje prázdny svätostánok, obnažovanie oltárov a odnášanie všetkých kvetov, výzdoby a liturgických predmetov.

Veľký piatok

V obradoch Veľkého piatku si celá Cirkev pripomína Pánovo utrpenie, ktoré sa začalo v Getsemanskej záhrade, až po Jeho umučenie a smrť na kríži. Vo Veľký piatok sa podľa tradície Cirkvi

nikde na svete neslúži svätá omša, pretože ju krvavým spôsobom na kríži slúži sám Ježiš.

Obrady pozostávajú z troch častí: bohoslužba slova, ktorú tvoria čítania, pašie podľa sv. Jána a slávnostné prastaré modlitby veriacich za Cirkev, pápeža, veriacich i neveriacich, atď.; odhalenie kríža a poklona krížu; sv. prijímanie zvyčajným spôsobom.

Vrcholom obradov je odhaľovanie a poklona krížu. Naša pozornosť sa má v tento deň upriamiť na Ukrižovaného na kríži, preto krížu preukazujeme zvláštnu úctu tým, že si pred ním kľakáme tak, ako počas ostatných dní roka len pred Eucharistiou.

Preto krížu patrí až do Vigílie aj výnimočné miesto, po obradoch bude odhalený kríž postavený pred oltár so štyrmi sviecami, aby sme sa mu mohli pokloniť – pokľaknúť a ďakovať Kristovi za vykupiteľskú smrť na dreve kríža.

Slávnosť Veľkého piatku sa končí spomienkou na Ježišov pohreb, ktorý predstavuje vyloženie Sviatosti Oltárnej kadorácii v Božom hrobe. Je potrebné si uvedomiť, že my v Božom hrobe neuctievame sochu mŕtveho Krista, ale živého Pána Ježiša Krista v Eucharistii. Adorovať Sviatosť Oltárnu bude možné v kaplnke, poklona krížu bude v kostole.

Vo Veľký piatok je prísny pôst, čím môžeme vyjadriť naše uvedomenie si, že Kristus obetoval za nás všetko. Preto sa mu my chceme pripodobniť aspoň tým, že sa zriekneme mäsa a jeme iba 3-krát do dňa. (Pôst je záväzný od 14. do 60. roku života).

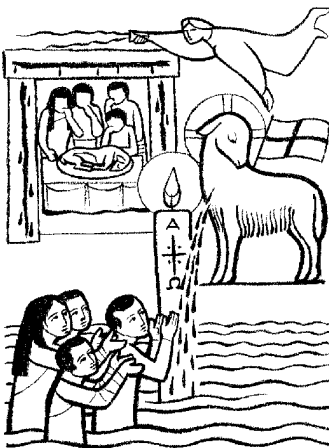
Na Veľký piatok pozývame na krížovú cestu po sídlisku okolo kostola, začne o 10.00 hod.

Svätá (biela) sobota – Je dňom bez svätej omše a obradov. Je dňom, kedy Kristus ležal v hrobe. V tento deň preto prichádzame do kostola na modlitbu a poklonu. Biela sobota končí odložením Sviatosti Oltárnej z Božieho hrobu večer o 17.30 hod. Po zotmení začína Noc, ktorá je skutočne Veľká.

Požehnanie jedál, ktoré sa v tento deň vykonáva, nie je cirkevne záväzné, patrí iba k tradícii typickej pre východoslovenský región. Modlitba a požehnanie veľkonočného jedla, ako aj každého spoločného jedla doma, v rodine, má byť vyjadrením našej vďačnosti za pokrm. Požehnanie jedál bude v sobotu pred kostolom o 16.00 a 17.00 hod. (v nedeľu už nebude).

Veľkonočná Vigília

Podľa pradávnjej tradície je táto vigília, čo znamená očakávanie Pána, spomienkou na svätú noc, v ktorú Pán vstal z mŕtvych. Slávenie obradov Veľkonočnej vigílie vo Svätej noci teda nie je súčasťou Bielej soboty, ale Veľkonočnej nedele. Cirkev ju slávi ako najväčšiu slávnosť, pretože je to noc, kedy Kristus premohol smrť. Schádzame sa, aby sme oslávili Ježišovo zmŕtvychvstanie a pripomenuli si, aký význam má pre náš život.

„Obrady veľkonočnej vigílie sa konajú v noci. Nech začínajú pred začiatkom noci a skončia pred nedeľným sviatím. Toto pravidlo má byť vykladané doslovne. Odmietajú sa opačné a nesprávne spôsoby a zvyklosti, ktoré sa vyskytovali.“ (Kongregácia pre bohoslužbu a sviatosti) Keďže obrady nemajú začať pred zotmením (až potme) a pre neskorší dátum Veľkej noci (a letný čas) naše slávenie Vigílie začne o 20.00 hod.

Celá Veľkonočná vigília sa koná symbolickými úkonmi a obradmi, ktoré treba konať dôstojne a povznesene. Aby veriaci mohli pochopiť ich význam, má byť vysvetľovaný komentármi. Jej slávenie si vyžaduje dlhší čas a otvorenosť srdca a mysle každého, kto sa chce zúčastniť.

Obrady pozostávajú z týchto častí:

posvätenie ohňa a veľkonočnej sviece – Kristus prináša svetlo do našich životov ponorených do tmy hriechu, prijatie svetla viery znázorňujú zapálené sviece v rukách veriacich; (sviecu potrebuje každý aj na obnovenie krstných sľubov)

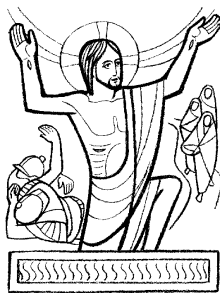
bohoslužba slova – je rozdelená na časť starozákonnú a novozákonnú; najprv predstavuje pomocou siedmych starozákonných čítaní hlavné okamihy dejín spásy, nad ktorými máme v túto noc uvažovať,

pretože vďaka Kristovmu zmŕtvychvstaniu sa odкрýva ich hlboký význam. Medzníkom medzi týmito časťami je spev Sláva Bohu na výsostiach. Potom nasledujú dve čítania z Nového zákona: z Apoštola a z evanjelia. Evanjeliom sa zvestúva Pánovo zmŕtvychvstanie, čím vyvrcholí celá liturgia slova.

liturgia krstu – vo farských kostoloch sa požehnáva krstný prameň, vo filiálnych kostoloch voda na pokropenie, ktoré pripomína náš krst – tu sa vsúva krst dospelých katechumenov – krstné sľuby si obnovíme so zažitými sviecami v rukách;

bohoslužba Eucharistie – je ovocím zmŕtvychvstania. S Kristom sme vstali z mŕtvych a skrze Krista ďakujeme za to Otcovi. Prosme ho, aby sme boli vierohodnými svedkami Kristovho zmŕtvychvstania.

Veľkonočná nedeľa

Veľkonočná nedeľa je vrcholom celého liturgického roka. Počas nej osobitne slávnostným spôsobom pokračuje oslava zmŕtvychvstania Ježiša Krista. Začína ňou obdobie 50 dní do nedele Zoslania Ducha

Svätého, ktoré sa slávi v radosi a plesaní ako jeden sviatočný deň – jedna „veľká nedeľa.“

Veľkonočné trojdnie sa končí vešperami veľkonočnej nedele. Po slávnostných vešperách bude obrad vzkriesenia a procesia – tento obrad je zvykom ešte z čias používania latinskej reči, kedy sa pre lepšie chápanie toho, že Kristus vstal z mŕtvych, konala procesia. Procesia na oslavu vzkrieseného Pána je slávnostným zvestovaním Kristovho zmŕtvychvstania a výzvou celému stvoreniu, aby sa pripojilo k triumfu Víťaza nad smrťou.

LITURGICKÉ SLÁVENIA A OBRADY VEĽKONOČNÉHO TROJDNIA 2023

ZELENÝ ŠTVRTOK

Nad jazerom

V. Opátske

SLÁVNOSTNÁ EUCHARISTIA NA PAMIATKU PÁNOVEJ VEČERE	18.00	18.00
BDENIE S KRISTOM	do 21.00	

VEĽKÝ PIATOK

POSV. ČÍTANIE, RANNÉ CHVÁLY	8.30	
KRÍŽOVÁ CESTA	10.00 (po sídlisku)	14.00 (v kostole)
SLÁVENIE UTRPENIA A SMRTI PÁNA	15.00	15.00

BIELA SOBOTA

ZAČIATOK POKLONY – BOŽÍ HROB	(celú noc)	8.00
POSV. ČÍTANIE, RANNÉ CHVÁLY	8.30	
KONIEC POKLONY – BOŽÍ HROB	17.30	17.45
POŽEHANIE VEĽKONOČNÝCH JEDÁL	16.00 17.00	18.00

VEĽKONOČNÁ NEDEĽA

VEĽKONOČNÁ VIGÍLIA	20.00	20.00
NEDEĽA PÁNOVHO ZMŔTVYCHVSTANIA	7.00 9.00 11.00 18.00	9.00
VEŠPERY A PROCESIA NA OSLOVU VZKRIESENÉHO PÁNA	15.00	